

สรุปรายงานการประชุมคณะกรรมการทำงานวิชาการ GREEN & CLEAN Hospital

วันอังคารที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมชิด ชัยวงศ์ อาคาร ๕ ชั้น ๕ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

ผู้เข้าร่วมการประชุม

๑. นายแพทย์ดนัย ธีวันดา	รองอธิบดีกรมอนามัย	ประธานการประชุม
๒. นายสมชาย ตูแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	
๓. นางสาวปริญญิต์ ใหม่เจริญศรี	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	
๔. นางสาวชณัญญา เสิศสุโกวณิชย์	สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย	
๕. นางสาวณัชชา เปรมปราย	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	
๖. นายเกษิวิชัย คำเกลี้ยง	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	
๗. นางสาวนันทมนัส แยมบุตร	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	
๘. นางแคทเธีย โฆษร	สำนักโภชนาการ กรมอนามัย	
๙. นางสาวนิตา ยุธยาติ	สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร	
๑๐. นางกาญจนา ฉายคุณรัฐ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๑. นายธีรยุทธ มงคลมะไฟ	สำนักส่งเสริมและสนับสนุนอาหารปลอดภัย	
๑๒. นางกนกวรรณ พิงรัมย์	สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กองบริหารการสาธารณสุข สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑๓. นางสาวนุชนาฏ พรสัจจะ	กองบริหารการสาธารณสุข สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๔. นายวิรนนท์ ทศจันทร์	กองบริหารการสาธารณสุข สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๕. นายตะวัน ลับกองพูล	กองวิศวกรรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	
๑๖. นางสาวกมลรัตน์ สุวรรณวัฒน์	กองวิศวกรรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	
๑๗. นางสาวกิตติยา ปัดธง	กองสถานพยาบาลและการประกอบโรค	
๑๘. นายโกวิท บัญมีพงศ์	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	ศูนย์พัฒนาวิชาการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค
๑๙. นายเชิดศักดิ์ โกศลวัฒน์	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	
๒๐. นางสาวปาริชาติ จำนวนการ	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	
๒๑. นางสาวภัทยา พิมพ์สิตา	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	
๒๒. นางสาวอุไรพร ถินสถิตย์	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	
๒๓. นางสาวรัตนา เฒ่าอุดม	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งเพื่อทราบ

นายแพทย์ดนัย ธีวันดา กล่าวเปิดการประชุมพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุมครั้งนี้ว่า โดยที่ GREEN & CLEAN Hospital เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนการบริการที่มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป้าหมายนั้นไม่ใช่เพียงวัดความสำเร็จในเชิงปริมาณหรือระดับที่ผ่านเกณฑ์ แต่มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างยิ่งย่น นอกจากนี้การดำเนินการจะส่งผลดีต่อบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ส่งประโยชน์ถึงประชาชนในการรับบริการ รวมถึงการเป็นต้นแบบและการขยายผลสู่ภาคีเครือข่าย และลดการก่อกมลพิษ รวมถึงการเกิดโรคต่าง ๆ ด้วย

วาระที่ ๒ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

๒.๑ สรุปผลการดำเนินงานพัฒนามาตรฐานสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โดยสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

นางสาวปริญญ์ ใหม่เจริญศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ รายงานผลการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีผลการดำเนินงานในระดับดีมากขึ้นไป ร้อยละ ๘๕.๒๘ ระดับดีมาก Plus ร้อยละ ๔๐.๔๐ โดยมีกิจกรรมสำคัญที่ดำเนินการดังนี้

๑. การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ระดับดีมากขึ้นไป ร้อยละ ๘๕.๒๘ และระดับดีมาก Plus ร้อยละ ๔๐.๔๐ พร้อมสนับสนุนใบประกาศรับรอง
๒. การประกวดนวัตกรรม GREEN & CLEAN Hospital ระดับเขตและระดับประเทศ พร้อมสนับสนุนโล่และใบประกาศ
๓. สนับสนุนคู่มือแนวทางคู่มือแนวทางการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมโรงพยาบาลสนากรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และคู่มือสถานบริการสาธารณสุขกับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์
๔. พัฒนาโรงพยาบาลต้นแบบ “โรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” (Low carbon and Climate (LCH) – Smart Healthcare)

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ปัจจัยความสำเร็จ

- ๑) ผู้บริหารทุกระดับให้ความสำคัญ มีนโยบายในการขับเคลื่อน GREEN & CLEAN Hospital ที่ชัดเจนพร้อมทั้งมีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง
- ๒) มีการปรับรายละเอียดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-๑๙ เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานของโรงพยาบาล
- ๓) มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระดับกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และร่วมกันแก้ไขปัญหา
- ๔) มีกระบวนการสนับสนุน และกำกับติดตามผ่านกลไกการตรวจราชการและการนิเทศงานของผู้บริหาร

อุปสรรค

- ๑) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการรักษามาตรฐานของ GCH
- ๒) โรงพยาบาลที่จำเป็นต้องปรับปรุงด้านโครงสร้าง ต้องใช้งบประมาณและระยะเวลาในการดำเนินการ เช่น ห้องน้ำผู้พิการ ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา

- ๑) พัฒนาระบบการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการรักษามาตรฐานของ GCH
- ๒) สนับสนุนข้อมูลและแนวทางการของงบประมาณสนับสนุนสำหรับโรงพยาบาลที่จำเป็นต้องปรับปรุงด้านโครงสร้าง

ในส่วนนี้นายแพทย์ดนัย ธีวันดา ประธานการประชุม ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการดำเนินงานของโรงพยาบาล นั้นมีลักษณะเป็นกิจการที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพคล้ายกับโรงงานอุตสาหกรรม หากขาดการจัดการที่ดี ย่อมส่งผลให้เกิดความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้น ซึ่งในส่วนของกิจกรรมคาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่ส่งเสริมให้ดำเนินการก็มีความเชื่อมโยงกับนโยบายของโลกในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วย รูปแบบการขับเคลื่อนการดำเนินงานในโรงพยาบาล ประกอบด้วยหลายหน่วยงานที่เข้าไปมีส่วนในการพัฒนาตามบทบาทของตนเอง เน้นการพัฒนาโรงพยาบาลซึ่งเป็นสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อการเป็นต้นแบบในการพัฒนาสู่รุ่นต่อไป ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้รับโอกาสจากกระทรวงการคลังให้สิทธิ์ในการบริหารจัดการเงินที่เป็นรายได้เพื่อการบริหารจัดการภายใน ทำให้โรงพยาบาลมีงบประมาณในการบริหารสองทาง ช่วยให้หน่วยงานในระดับพื้นที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการสูงด้านงบประมาณ และมีทรัพยากรบุคลากรที่มีศักยภาพประกอบด้วย สามารถเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ ดังนี้เองจึงมีความจำเป็นที่เราต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุนโรงพยาบาลร่วมกัน ขับเคลื่อนประเด็นปัญหาที่มีอุปสรรคต่อไป และต้องไม่ลืมภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่ให้ความสนใจในการนำ GREEN & CLEAN Hospital ไปพัฒนาต่อยอดเช่นในส่วนของกรุงเทพมหานคร

๒.๒ Template ตัวชี้วัด GREEN & CLEAN Hospital ๒๕๖๔

นางสาวปริญญ์ ใหม่เจริญศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นำเสนอเป้าหมายการดำเนินงานปี ๒๕๖๔ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานดังนี้

รอบ ๓ เดือน	รอบ ๖ เดือน	รอบ ๙ เดือน	รอบ ๑๒ เดือน
ทุกจังหวัดมีแผนในการขับเคลื่อนและประเมิน (Re-accreditation) โรงพยาบาล GREEN & CLEAN Hospital	โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมากขึ้นไป ร้อยละ ๘๕	โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก ขึ้นไปร้อยละ ๘๗.๕	โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก ขึ้นไปร้อยละ ๙๐ โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก Plus ร้อยละ ๔๐

แนวทางการดำเนินงาน

๑. โรงพยาบาลทุกแห่งประเมินตนเองและบันทึกข้อมูลในแบบรายงานผลการดำเนินงานส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
๒. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประเมินโรงพยาบาล และรวบรวมข้อมูลการประเมินในพื้นที่ วิเคราะห์แล้วส่งรายงานให้ศูนย์อนามัย (พร้อมแนบไฟล์แบบรายงานที่กรมอนามัยกำหนดราย) รายงานเดือนละ ๑ ครั้ง ทุกวันที่ ๒๐ ของเดือน

๓. ศูนย์อนามัย สุ่มประเมินโรงพยาบาล และรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ วิเคราะห์ภาพรวมของเขต และรายงานผลผ่านระบบ DOH Dashboard กรมอนามัย (<http://dashboard.anamai.moph.go.th>) และ Cluster อนามัยสิ่งแวดล้อม (<http://envhealthcluster.anamai.moph.go.th/main.php?filename=reportform๖๔>) เดือนละ ๑ ครั้ง ทุกวันที่ ๒๕ ของเดือน

หมายเหตุ: ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) หากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและศูนย์อนามัยไม่สามารถลงพื้นที่เพื่อประเมินได้ ให้รายงานผลโดยใช้ผลการประเมินตนเองของโรงพยาบาล โดยมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและศูนย์อนามัยประสานให้คำแนะนำด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมแก่โรงพยาบาล

กิจกรรมสำคัญของศูนย์อนามัย

- ๑) สนับสนุนให้ สสจ. Re-accreditation โรงพยาบาล GREEN & CLEAN Hospital ทุกแห่งที่วันรับรองหมดอายุ ก่อนวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
- ๒) สนับสนุนให้ สสจ. ประเมินยกระดับการรับรองโรงพยาบาลตามเป้าหมายของแต่ละพื้นที่
- ๓) สนับสนุนให้ สสจ. ขยายการดำเนินงานไปยังโรงพยาบาลสังกัด อื่น ๆ ในพื้นที่
- ๔) สุ่มประเมินโรงพยาบาลในพื้นที่ร้อยละ ๓๐
- ๕) จัดการประกวดนวัตกรรม GREEN & CLEAN Hospital ระดับเขต โดยแบ่ง ๒ ประเภท ได้แก่ ประเภทกระบวนการ และประเภทผลิตภัณฑ์

สิ่งสนับสนุนการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ๒๕๖๔

เกณฑ์การประเมิน GREEN & CLEAN Hospital ปี ๒๕๖๔ และการแก้ไขระดับพื้นฐาน

ปรับเกณฑ์ข้อที่ ๘ ๙ และ ๑๐

๘. สถานที่ประกอบอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาลได้มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารตามกฎหมายกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ (๕ หมวด)

๙. ร้อยละ ๑๐๐ ของร้านอาหารในโรงพยาบาลได้มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารตามกฎหมายกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ (๕ หมวด)

๑๐. จัดให้มีบริการน้ำอุปโภค/บริโภคสะอาดที่อาคารผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน

๓.๒ กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital

กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ มีการตรวจประเมินโรงพยาบาลต่อใบอนุญาตโรงพยาบาลเอกชนในเขต กทม. และอาจถือว่าเป็นการตรวจประเมินรับรอง GCH ไปด้วยได้หรือไม่ โดย กรมอนามัยร่วมกับ สสม. ร่วมลงพื้นที่ต่อไป

๓.๓ แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และแผนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นางสาวปรีณิตย์ ไหมเจริญศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ นำเสนอ เป้าหมาย:โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ตัวชี้วัด) + และขยายผลไปยังโรงพยาบาลนอกสังกัดกระทรวง และพัฒนาใน ๔ ระดับเช่นเดิม

ประเด็นการขับเคลื่อนอาหารปลอดภัยในโรงพยาบาลมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตลาดนัด GREEN Market และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยในส่วนนี้ท่านประธานได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของเป้าหมายการส่งเสริมอาหารปลอดภัยนั้นอยากให้มองในเชิงการบริหารจัดการที่มีคุณภาพที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนในชุมชนในพื้นที่ด้วย เนื่องจากความต้องการของวัตถุดิบที่จะนำมาปรุงประกอบอาหารเองก็ต้องมีปริมาณมาก แม้จะมีหลายแห่งที่สามารถดำเนินการได้ดี และบางแห่งที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ก็ต้องมีการสนับสนุนให้เกิดขึ้นต่อไป

ประเด็นการขับเคลื่อนด้านอาชีวอนามัย ในลำดับแรกมีการจัดทำแนวทางการดำเนินงานส่งให้กับศูนย์ควบคุมโรคทุกแห่งพร้อมจัดอบรมทีมประเมินให้กับทุกแห่ง เดือนมีนาคมจะเริ่มมีประเมิน โดยในพื้นที่ จะประเมินในระดับพัฒนาและดีมาก ส่วนกลางประเมินระดับดีเด่น ระดับ M๒ ร้อยละ ๕๐ ผ่านระดับดี หากต้องการผ่าน GREEN & CLEAN Hospital ระดับ Plus ต้องผ่านอาชีวอนามัยระดับพัฒนาขึ้นไป ซึ่งประเด็นงานด้านอาชีวอนามัยก็มีความสำคัญในการส่งเสริมดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ให้บริการ

ประเด็นของการจัดการของเสียจากทันตกรรมอยากให้มีการเพิ่มเกณฑ์ในข้อนี้ ซึ่งท่านประธานให้ข้อเสนอว่าให้เพิ่มเป็นมาตรการเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการก่อนหรือรวบรวมข้อมูลแต่ยังไม่มีการวัดในปีนี้ โดยแนวทางการดำเนินงานทางสำนักทันตสาธารณสุขมีการชี้แจงแนวทางการจัดการโลหะปรอทที่ปนเปื้อน (อะมัลกัม)และมีการจัดทำสื่อความรู้แนวทางในการจัดการสื่อสารไปยังเครือข่ายด้วยแล้ว

ทาง สสอป. กำลังดำเนินการส่งเสริมการยกเลิกการใช้น้ำมันทอดซ้ำ อาจจะมีการส่งเสริมให้มีการขับเคลื่อนประเด็นนี้ในการจัดการอาหารปลอดภัยด้วย ซึ่งในส่วนนี้ก็เป็นโจทย์ที่ต้องไปศึกษาเพิ่มเติมว่าน้ำมันทอดซ้ำมีเส้นทางการจัดการยังไร ก่อปัญหาในประเด็นใด ซึ่งทาง สสอป. ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าการให้มีการจัดการและผนวกเข้ากับเกณฑ์โรงพยาบาลอาหารปลอดภัยหากมีการแก้ไขเกณฑ์ในอนาคต อาจมีการถอดบทเรียนการจัดการอาหารทอดซ้ำในโรงพยาบาลเพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติของที่อื่น ๆ ต่อไปด้วย

ประเด็นของเกณฑ์การดำเนินการทางทีมเลขาเสนอให้เป็นรูปแบบของการเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงานแต่ไม่ได้ปรับเพิ่มหรือแก้ไขในเกณฑ์ และขอให้หน่วยงานที่ต้องการขับเคลื่อนในประเด็นนั้นจัดทำแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสื่อสารให้กับทางพื้นที่

ซึ่งในแนวทางการดำเนินงานก็จะมีกิจกรรม

เพิ่มเติมประเด็นการประเมินตนเอง มีการนำเข้าสู่ระบบออนไลน์ หรืออิเล็กทรอนิกส์ หรือไม่ หากสามารถดำเนินการได้ก็จะง่ายในการบริหารจัดการข้อมูลและประเมินผลการลงไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในพื้นที่ กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยที่จะมีการประชุมชุดใหญ่เพื่อนำเข้าข้อมูลสู่การเป็นนโยบายต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ปิดการประชุม เวลา ๑๔.๐๐ น.